

Motion till riksdagen 2025/26:3076

av **Markus Wiechel och Alexander Christiansson (båda SD)**

Riksdagsledamöternas omständigheter

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn av reglementet kring övernattningslägenheter och tillkännager detta för riksdagsstyrelsen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten till ett nytt tvådelat arvodessystem för riksdagsledamöter där en del grundar sig på arbetsbelastning och den andra ligger fast, och detta tillkännager riksdagen för riksdagsstyrelsen.

Övernattningslägenheter

Riksdagens ledamöter representerar idag väljare från Sveriges alla län, från Norrbotten till Skåne. Den lokala förankringen är mycket viktig för vår representativa demokrati, varför också samtliga folkvalda ska ha goda möjligheter att kombinera familjeliv och ett lokalt engagemang med sitt riksdagsuppdrag i Stockholm. Därtill ska resandet inte bli alltför tidskrävande och krångligt, då det av naturliga skäl går ut över arbetet.

Med rådande regelverk har en ledamot rätt till en övernattningslägenhet i de fall som hembostaden ligger mer än fem mil från riksdagen. Skälet till detta är inte särskilt konstigt då ett riksdagsuppdrag, som ofta innebär långa, oförutsägbara och i många fall sena dagar, också innebär svårigheter för de som bor långt ifrån riksdagen att pendla. Att enbart räkna på avstånd gör dock det hela en aning märkligt, inte minst då avståndet på intet sätt visar hur lätt det är att ta sig till eller ifrån riksdagen eller hur lång tid det tar att pendla.

Att åka från Sigtuna busstation till Stockholms central tar cirka en timme och elva minuter med SL och att åka från Vaxholm till Stockholms central tar cirka 50 minuter. Samtidigt tar det ungefär 54 minuter med tåg för en ledamot som reser med tåg från Uppsala eller en timme och 15 minuter med snabbtåget mellan Stockholm och Norrköping.

Trots att skillnaden i restid är obefintlig, eller restiden till och med är längre har en ledamot i Uppsala eller Norrköping rätt till en övernattningslägenhet samtidigt som en ledamot i Vaxholm eller Sigtuna inte har det.

Vad som också skiljer är turtätheten på olika platser, samt en begränsad möjlighet att använda sig av kollektivtrafik vilket gör att vissa ledamöter har en betydligt smidigare resväg till riksdagen trots att de rent geografiskt bor längre bort. Det vore därför mer korrekt att inkludera dörr-till-dörr-tiden och andra faktiska omständigheter kring pendlandet när beslut fattas om vilka ledamöter som ska ha rätt till en övernattningsbostad. Av den anledningen bör riksdagsstyrelsen verka för en översyn av reglementet kring övernattningslägenheter så att de är mer anpassade till ledamöternas faktiska möjlighet att pendla till och från riksdagen från och till sin hemadress.

Arvodessystemet

Idag har alla riksdagsledamöter i grunden samma arvode trots att arbetsbelastningen kan se helt olika ut. En ledamot kanske sitter som talesperson i ett tungt utskott eller i EU-nämnden, samtidigt som en annan ledamot inte sitter i någon nämnd eller något utskott alls.

Förvisso bör grunden i vår representativa demokrati ligga i att det viktigaste hos en förtroendevald är att vederbörande främst bryr sig om sitt uppdrag, och att vederbörande också gör sitt bästa för att hela tiden vara en god representant. Faktum är dock att arbetet för olika ledamöter ser olika ut, och vissa har betydligt fler uppdrag eller ett tyngre ansvar än andra. En förändring av detta system skulle kunna ske, och arvodesnämnden skulle kunna göra en översyn av nuvarande system och se över möjligheten till hur ett mer rättvist, tvådelat system skulle kunna vara uppbyggt. Om grundpotten förblev den betydande delen och den del som baseras på arbetsbelastning var förhållandevis låg skulle kanske nivån på den senare påverkas något av respektive politiskt parti.

Arvodesnämnden bör få i uppdrag av riksdagen att se över grundarvoderingen av ledamöter då arvodessystemet förändras och undersöka vilka alternativ till tvådelade arvoderingar som finns i enlighet med vad som föreslagits i motionen.

Markus Wiechel (SD)

Alexander Christiansson (SD)